

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส ๙๙๒๘ / ๖๙/๙
รับที่ : ร ๑๐๗๒๕/๕๖ ๖ ๙๗
วันที่ : ๐๒ ส.ค. ๕๖ เวลา : ๑๐:๓๕

ที่ กช ๐๓๐๖/ ๖๙/๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน
จำนวน ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๐๕ และสำเนาประกาศ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๔
๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บ
ค่าชาลประทาน จำนวน ๔ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการ
และเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๒๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน
อ่างเก็บน้ำหนองทะลอก เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ร่างกฎกระทรวง
กำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยียง เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน
พ.ศ. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยเมฆา เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะ
เรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำหัวยตะโก
เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่อง
ที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ (๑)

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานนอกจากภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน และเป็นการรองรับ
การขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนด
ทางน้ำชาลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตร ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๐๕ และประกาศกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทานแล้ว
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง
ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๑๙ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง
จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวง...

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำหนองหลอก เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลนางรอง อำเภอหนองรอง จังหวัดบุรีรัมย์)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยยาง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลดอนօรง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และตำบลสุขไฟบุญ อำเภอสิงสา จังหวัดนครราชสีมา)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเมฆา เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลปราสาท และตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์)

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยตะโก เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลลันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปาหรือกิจการอื่นที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรับฟัง

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรับฟังตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการรับฟัง พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรับฟัง หรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรับฟัง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบาย ของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำ ที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จะนำไปใช้จากการชลประทานเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียน เพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุง บำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณ ในส่วนนี้น้อยลง

- โดยที่การใช้น้ำ...

- โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

- สำหรับปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ บริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

(๑) ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำหนองทะเล ก มีปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ เท่ากับ ๓.๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒,๙๓๕ ไร่ ปัจจุบันมีสำนักงาน ประปาฯ รองขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตรขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑.๕๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

(๒) ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยยาง มีปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ เท่ากับ ๑๓.๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑๑,๙๙๐ ไร่ ปัจจุบันมีสำนักงาน อบต. ดอนอะரางขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๑๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

(๓) ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเมฆา มีปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ เท่ากับ ๕.๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓,๒๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีสำนักงาน ประปาฯ รองขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑.๑๙๐๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตรขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๓.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

(๔) ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยตะโก มีปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ เท่ากับ ๓.๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีเทศบาล ตำบลจันทบพเพขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๐๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

- จากปริมาณการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำทั้ง ๔ แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้า ได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ
จึงขอให้คณารัฐมนตรีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงจำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำหนองทะลอก เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลคลองรอง อำเภอหนอง จังหวัดบุรีรัมย์)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยยาง เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลลดอนอะระง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
และตำบลสุขไฟบูลย์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเมฆา เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลปราสาท และตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด
จังหวัดบุรีรัมย์)

๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยตะโก เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลจันทบูร เพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์)
พร้อมนี้ได้แนบบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง
จำนวนฉบับละ ๑๒๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการโดยคณารัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยุคล ลิ้มเหลมทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖